

29.11.2024 | KLANKBORDGROEP PREVENTIEVE MONDZORG

Input a.d.h.v. de gezondheidsmatrix preventieve mondzorg – groep 1

Educatie – nood aan voldoende mondhygiënisten/tandartsen

- **Professionele duidelijkheid over de rol en functie van een mondhygiënist/tandarts**

Het is belangrijk om duidelijkheid te creëren over de rol en functie van een mondhygiënist en een tandarts. Wat doet een mondhygiënist precies, en wanneer is een bezoek aan de tandarts noodzakelijk? Binnen organisaties is deze rolverdeling vaak onduidelijk, wat leidt tot een te snelle doorverwijzing naar de tandarts voor problemen die ook door een mondhygiënist kunnen worden verholpen. Daarnaast is meer duidelijkheid nodig over naar wie en op welke manier men kan doorverwijzen (vooral ook ikv preventiedoeleinden).

Educatie – organisaties

- **Duidelijkheid over de rol van de mondzorgcoach**

De term "mondzorgcoach" roept soms weerstand op, terwijl het eigenlijk verwijst naar een persoon die de brug slaat tussen cliënt en tandarts en helpt bij de opvolging. Binnen organisaties zijn vaak mensen bereid om deze taak op zich te nemen, maar de term mondzorgcoach klinkt zwaarder dan de rol daadwerkelijk inhoudt. Dit vraagt om een herziening van de terminologie en heldere communicatie.

Educatie – voor kwetsbare personen

- **Sensibilisering via affiches**

Het ophangen van sensibiliserende affiches over mondzorg, bijvoorbeeld rond poetsinstructies, op plekken waar kwetsbare personen komen, zoals voedselbedelingen, kan bijdragen aan bewustwording. Daarnaast is het essentieel om vrijwilligers (bv. binnen de voedselbedeling) te informeren over waar zij mensen naartoe kunnen doorverwijzen.

Educatie – voor kinderen

- **Nood aan lesgevers ikv sensibilisering**

Er is behoefte aan lesgevers die kinderen kunnen sensibiliseren over mondzorg en met behulp van beschikbare materialen uitleg en instructies kunnen geven, bijvoorbeeld in de schoolse opvang, in scholen, etc. Hoewel er veel interesse is, ontbreekt het binnen het huidige personeel vaak aan kennis en tijd om de kinderen effectief te informeren en de materialen te demonstreren.

Educatie – algemene acties

- **Bekendmaking van sensibiliserende materialen**

Het is belangrijk om de sensibiliserende materialen van "Ieders Mond Gezond" breder bekend te maken om het bewustzijn over mondzorg te vergroten.

Omgevingsinterventies – nood aan voldoende mondhygiënisten/tandartsen

- **Mondhygiënist inzetten binnen organisaties**

Het inzetten van mondhygiënist binnen organisaties zoals steden of CLB's biedt een duidelijke meerwaarde en kan de toegang tot mondzorg verbeteren.

Afspraken en regels – voor kinderen

- **Duidelijke afstemming ikv adviezen**

Er is behoefte aan betere afstemming met tandartsen over het advies van K&G om kinderen vanaf 6 maanden te laten controleren. Sommige tandartsen vinden deze leeftijd te vroeg. Deze onduidelijkheden zorgen voor frustraties. Een mogelijke oplossing hiervoor kan zijn om een mondhygiënist in te zetten tijdens de consultaties. Dit kan ook breder worden toegepast, vooral voor mensen die nog geen tandarts hebben. Een mondhygiënist kan de eerste screening uitvoeren en filteren, waardoor dit de werklast voor de tandarts vermindert en er duidelijkheid en ruimte is om een tandarts te zoeken. In Gent loopt hieromtrent een proefproject (ikv consultatie op 30 maanden).

Zorg en begeleiding – voor kwetsbare personen

- **Derdebetalerssysteem**

Het belang benadrukken van vooraf in gesprek te gaan met de tandarts ikv het toepassen van het derdebetalerssysteem door brugfiguren/mondzorgcoaches. Vaak wordt dit aangehaald op een stressvol moment voor een tandarts, zoals tijdens een ingreep bij de cliënt. Als men dit vooraf zou bespreken tijdens een eenvoudiger consult, zoals een jaarlijkse controle, zal een tandarts hier eerder op ingaan. Hierbij wordt het belang van de screenings nog eens bevestigd.

Aanvullend is het belangrijk om vanuit een organisatie niet alleen de meest complexe gevallen door te verwijzen naar een specifieke tandarts, maar ook eens mensen door te sturen met een goed gebit, die nog geen vaste tandarts hebben. Dit draagt bij aan het opbouwen van de vertrouwensrelatie met de tandarts.

- **Duidelijkheid over vergoeding van mondhygiënist**

Er moet duidelijkheid zijn over de (terug)betaling van mondhygiënist. Dit verloopt meestal via het systeem binnen een tandartspraktijk of via de financiering door een stad of organisatie waar de mondhygiënist werkzaam is.

Input a.d.h.v. de gezondheidsmatrix preventieve mondzorg – groep 2

1) Mantelzorg

Voor mantelzorgers die te maken hebben met familielid die geen of een beperkte autonomie/zelfstandigheid heeft op vlak van mondhygiëne/zorg.

Er komt vanaf 01.01.2025 een vormingsaanbod voor de mantelzorgers vanuit het onbegrensd - mantelzorgvereniging naar organisaties (vb.WZC)/diensten (vb.LDC) met een bijhorende mondscreening voor betrokken familielid (zie onderaan bijlage).

➔ Kan dit een plekje krijgen in het Vlaams mantelzorgplan?

2) Onderwijs

- De mogelijkheid creëren dat leerlingen uit het kleuter/lager onderwijs de tandartsenstoel in LIJN 1 kunnen bezoeken voor basisadvies en screenings.
 - Mobiele stoel voor mondzorgscreening in het kleuter-lager onderwijs zou ideaal zijn.
 - Sensibilisering via filmpjes
- 3) WZC: het vinden van een tandarts is zeer moeilijk voor bewoners van een WZC. En als ze er één vinden is die vaak niet in de buurt waardoor er een mobiliteitsprobleem ontstaat.
 - 4) Leeftijd: leeftijd is geen bepalende factor voor slechte mondzorg – maar gebruik van bepaalde medicatie kan bijvoorbeeld leiden tot slechte mondhygiëne – apothekers weten dit doorgaans, voeren een ‘lichte’ campagne om hun klanten daarover in te lichten.
 - 5) Lokaal bestuur: maken reeds gebruik van de verschillende tools rond thema preventieve mondzorg in hun diensten zoals in de sociale kruidenier en in het Huis van het Kind
 - 6) Derde betalerssysteem voor implantaten: nu enkel voor mensen ouder dan 70 jaar, waardoor veel mensen een implantaat niet kunnen voorschieten. Kan de leeftijdsgrens derde betalerssysteem voor implantaten verlaagd worden.
 - 7) Sleutelfiguur: mondzorgcoach is een belangrijke sleutelfiguur voor het slagen van een mondzorgtraject.
 - 8) Brugfiguren nog meer stimuleren om aan de slag te gaan met het thema.
 - 9) Mondzorg is een hoge drempel bij nieuwkomers. Deze groep nog meer sensibiliseren voor het thema.

Input a.d.h.v. de gezondheidsmatrix preventieve mondzorg – groep 3

Gezondheidsmatrix:

- Educatie en organisatie, educatie en kwetsbare personen: geroedent+
- Omgevingsinterventies en organisatie: huiswerkbegeleiding → gebeurt via Katrol, kan interessant zijn om dit bij hen eens op te brengen. Op de diploma's kunnen er poetsinstructies toegevoegd worden. Dit wordt soms al gedaan vanuit het CLB. Bij sommige kleuterklasjes wordt een afstudeerrugzakje voorzien (tanden poetsen, tut weg, ...)

- Zorg en begeleiding en kwetsbare personen: 3^e betaler → heel belangrijk om werk van te maken, zoals bij de huisartsen. Zeker voor preventieve controles omdat die volledig worden terug betaald. + eventueel signaal naar de overheid dat ze dit voor tandartsen ook moeten verplichten.
- Zorg en begeleiding en kinderen: 3^e betaler → als het moeilijk is om tandartsen te overtuigen, dan op zijn minst proberen standaard te maken voor kinderen.
- Educatie: Kan er iemand met expertise langskomen bij verschillende verenigingen/organisaties of praatgroepen (vb tatertafel Zwevegem) die workshops kan organiseren. Eventueel met meerdere organisaties organiseren om kosten te drukken → hiervoor bestaat een extra opleiding voor tandartsen en mondhygienisten om specifiek zo'n taken op te nemen.
- Tandenkoffer is super. Zeker voor anderstalige nieuwskomers. Zorgen dat er zeker voor iedere leeftijdscategorie iets bestaat op hun niveau. Er bestaat hier al veel van in de onderwijsbrochure, maar is nog niet genoeg gekend in het werkveld
- WZC:
 - Reactivatiespersoneel in WZC, hier kunnen paramedici aangesteld worden, maar wordt vaak ingezet om extra verpleegkundige toe te voegen.
 - Op elke afdeling een referent mondzorg krijgen/hebben. Vanuit Gerodent was hier opleiding voor gegeven, maar was wat stilgevallen tijdens COVID. Er werd hier heel veel praktische uitleg gegeven

Mondzorg zit in die generatie nog niet volledig ingebakken. Belangrijk om aan te duiden dat gezonde mondzorg ook zorgt voor algemene goede gezondheid. → sensibilisatie en coaching

Screening binnen het WZC, bewoners zijn niet mobiel genoeg om naar de tandarts te gaan en in een tandartsstoel te zitten. Mondhygiënist kan in het WZC komen en reinigingen uitvoeren.

Vormingsaanbod Onbegrensd – mondzorg:

4.2 Mondzorg bij zorgbehoevende personen

Handvaten voor de mantelzorger ter ondersteuning van een gezonde mondhygiëne: Vlaams Instituut voor Mondgezondheid, eventueel aangevuld met Lara Huyskens, project-en vormingsmedewerker vzw Onbegrensd of Jean-Pierre Roos, stafmedewerker vzw Onbegrensd en in samenwerking met het LM ziekenfonds

Inhoud:

De mond is de toegangspoort van het lichaam met als gevolg dat problemen in de mond, ook een impact hebben op de algemene gezondheid en andersom.

Een gezonde mond is een belangrijke voorwaarde om zich fysiek én mentaal goed te voelen in onze maatschappij.

Mondzorg begint met het correct poetsen van de tanden of tandprothesen en een regelmatige controle bij de tandarts.

Tijdens deze vorming worden praktische handvaten aangereikt van hoe je als mantelzorger de zorgbehoevende persoon kan ondersteunen bij een goede mondhygiëne.

Naast het geven van informatie, wordt ook het aanbod van een gratis mondscreening bij onze aanverwante partner 'LM ziekenfonds' in de kaart gebracht. Tijdens deze screening kan je als mantelzorger ook zelf ervaren hoe je kan inspelen op eventuele weerstand van de zorgbehoevende.

Fysiek/digitaal

Deze vorming kan zowel fysiek als digitaal aangeboden worden.

Praktisch

- Duur: 1,5 uur + vraagstelling
- Didactisch materiaal: beamer en scherm/bleke muur, micro, geluidsversterking

Prijs

- Normale prijs:
150 euro (inclusief verplaatsingskosten)
- Prijs voor Vief- en Vvuur-afdelingen, mits voorwaarde dat leden van Onbegrensd ook welkom zijn:
30 euro (inclusief verplaatsingskosten)